

**Заїка Ольга Василівна,  
учитель української мови та літератури  
Черкаської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 20  
Черкаської міської ради Черкаської області**

**РІДНА УКРАЇНА. СВІТ ПРИРОДИ  
(С. ВАСИЛЬЧЕНКО, Т. ШЕВЧЕНКО, П. ТИЧИНА, Є. ГУЦАЛО)**

5 клас

Тест для підсумкового оцінювання

- 1. Згадайте, чому Шевченкова родина (С. Васильченко «У бур'янах») якось слухала сусіда без охоти.**  
А бо всі були дуже стомлені після робочого дня  
Б бо всі були надзвичайно стурбовані відсутністю Тараса  
В бо всі були байдужі до чужих балачок  
Г бо всі були зайняті хатніми справами
  
- 2. Визначте, який художній засіб Т. Шевченко застосував у заголовку поезії «За сонцем хмаронька пливе...».**  
А порівняння  
Б метафору  
В епітет  
Г гіперболу
  
- 3. Згадайте, яка пора року описана в поезії Т. Шевченка «Садок вишневий коло хати...».**  
А зима  
Б весна  
В літо  
Г осінь
  
- 4. Визначте, яке слово пропущене в рядку «Струмок серед гаю як ... » (П. Тичини «Блакить мою душу обвіяла...»).**  
А стрічечка  
Б свічечка  
В квіточка  
Г річечка
  
- 5. Визначте художній засіб, який використав П. Тичина у рядку «Щось мріє гай над річкою».**  
А порівняння  
Б гіперболу  
В персоніфікацію

Г епітет

**6. Визначте рядок, у якому всі слова можна використати для характеристики настрою поезії П. Тичини «Не бував ти у наших краях!»**

А життєрадісність, упевненість

Б стриманість, спокій

В байдужість, неухважність

Г жаль, смуток

**7. Укажіть, коли відбуваються події у творі «Лось».**

А ранньою весною

Б узимку

В у травні

Г наприкінці осені

**8. Визначте за характеристикою жанр: «Невеликий прозовий твір, у якому зображено переважно один епізод із життя одного або кількох персонажів».**

А легенда

Б повість

В літопис

Г оповідання

**9. Визначте за характеристикою художній засіб: «Художній засіб, за допомогою якого предмет або явище зображують як живу істоту».**

А епітет

Б метафора

В персоніфікація

Г гіпербола

**10. Упізнайте за характеристикою героя твору: «Сама ще дитина, якій хочеться погратися, посадить малого в бур'яні в ямку й біжить до подруг, запевняючи себе, що з братиком нічого не трапиться» (відповідь запишіть з великої літери в називному відмінку).**

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

(кількість клітинок не відповідає кількості літер у правильній відповіді)

**11. Відгадайте за ребусом героя твору (відповідь запишіть з великої літери в називному відмінку).**



|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

(кількість клітинок не відповідає кількості літер у правильній відповіді)

**12. Установіть відповідність між персонажем та його дією.**

|                |                                                |
|----------------|------------------------------------------------|
| 1 Лось         | А давно вистежував лося                        |
| 2 старший брат | Б зняли стрілянину по вовчій зграї             |
| 3 Шпичак       | В узявся рубати лід, прокладаючи хід до берега |
| 4 мисливці     | Г одвернувся, приховуючи сльози                |
|                | Д обтрушував із себе воду й скалки льоду       |

**13. Визначте твір за його темою: розповідь ліричного героя про красу рідного краю, козацьку славу, працьовитість та співучість земляків.**

А «Гаї шумлять...»

Б «Не бував ти у наших краях»

В «Блакить мою душу обвіяла»

Г «Садок вишневий коло хати...»

**14. Визначте твір за його ідеєю: туга за рідним краєм, його чарівною природою.**

А «За сонце хмаронька пливе»

Б «Не бував ти у наших краях»

В «Гаї шумлять...»

Г «Блакить мою душу обвіяла»

**15. Визначте твір за його ідеєю та основною думкою: уславлення мужності, хоробрості, співчуття, бажання допомагати іншим та охороняти дику природу; засудження безжального ставлення до тварин.**

А «У бур'янах»

Б «Садок вишневий коло хати»

В «Таємниця козацької шаблі»

Г «Лось»

**16. Визначте, якого епізоду немає у творі С. Васильченка «У бур'янах».**

А народження Тараса

Б пророцтво баби-повитухи

В Катря за няньку

Г бур'ян та творча уява Тараса

Д чумаки приводять дитину додому  
 Е Тарас розказує про гостини у пана  
 Ж «З вашого Тараса, мабуть, щось добряще вийде»

**17. Перед вами відома картина Тараса Шевченка «Селянська родина».**

Золоте світло надвечір'я спадає на родину українських селян, які – чи то у свято, чи в неділю зібралися під своєю хатою і пестять любе дитя. Постаті батька й матері витворюють коло. Руки батьків зведені в трикутник довкола голівки допитливого хлопчика.



**Визначте настрій полотна.**

- А піднесений, позитивний
- Б спокійний, нейтральний
- В печаль, смуток
- Г грайливий, веселий

*Відповіді*

|   |   |   |   |   |   |   |   |   |       |      |                    |    |    |    |   |   |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|-------|------|--------------------|----|----|----|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10    | 11   | 12                 | 13 | 14 | 15 | 1 | 1 |
| Б | Б | Б | А | В | А | А | Г | В | Катря | Лось | 1-Д, 2-В, 3-А, 4-Б | Б  | А  | Г  | Е | В |